

Karácsonyi szám. Ára 500 korona.

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 11500 K.
Félévre 5800 K. Negyedévre 3000 K.
Egyes szám ára ... 300 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 51. szám.

Vasárnap, december 23.

— A TIZEDIK KARÁCSONY —

Irta: Schandl Károly.

Ez már a tizedik karácsony, amelyet gondok és fájó érzések között ünneplünk. Négy karácsonyt a háború gondjai, szeretteink utáni aggodás árnyékoltak be, hatot pedig a honvesztés lesújtó fájdalma tett ködössé. Azon a négyen még csak tudtunk örülni, mikor a Megváltó születésének emlékezetéhez apáink, fiaink és véreink

harctéri megemlékezései is járultak, hogy életben vannak. Akkor még reméltünk, hogy győzünk s megnyerjük a háborút. S ahová a harctéri kártya még gyászt hozott, a hősök özvegyeit és árváit némi vigasztalással vehettük körül, hogy a győzelmi babékoszorúból nekik is jutnak levelek. De az ötödik karácsonyestén már vége volt minden re-

Az Úr Jézus születése.

ménynek s a maga fagyasztó sötétségében szakadt ránk a nagy tragédia: pár száz összeesküvő elárulta a győzelmes magyar hadsereget, elárulta Szent István királyságát, elárulta a hazát!

A győzelem fényes napjai helyett reánk zúdították a koldusvilágot, katonáinkat lefegyverezve beengedték az ellenséget s az egyik nagy gyalázat után, hogy a budai királyi várból a galíciai Kohn Béla uralkodott a magyar nemzet fölött, jött a másik fájdalmas szégyen, hogy Buda várába bocskoros oláh katonák vonultak be «hódítók» gyanánt. Ezek az események keserítették meg az ötödik és hatodik karácsonyt, míg végre eljött a hetedik ünnep s az antant gondoskodott, hogy ez is hozzon új csapást: a trianoni erőszakot!

Ha tudni akarjátok, honnan a sok baj és a nélkülözés, honnan a drágaság és a nyomor, hogy mért ütött tanyát itt a spekulánsok hada, mellyel szemben sokszor az államhatalom is tehetetlen, akkor vessetek egy pillantást az októbertvégi örült napokra, amikor a hazaáruló Károlyi Mihály vezetése alatt gonosz összeesküvők ragadták magukhoz a hatalmat s megátásk a boldog Magyarország sírját. Ha az októberi forradalom nem lett volna, akkor se bolsevizmus, se megszállás, se Trianon nem jön: akkor hat karácsonyt értünk volna már meg boldog megelégedésben, mint a független magyar királyság szabad polgárai.

De nem azért mondjuk el ezeket, hogy szomorúsággal töltsük el lelketeket karácsony szent ünnepén. A mi Urunk emberré lett s a világra jött, hogy a bűnbeesett emberiséget megváltsa. A karácsony ünnepe fölemeli a lesujtott nemzeteket, hogy az isteni örök igazság elhozza a megváltást a szenvedésektől. De okuljunk a multakon.

A karácsony arra int, hogy ezt az országot az igazi, a lelki kereszténység tartotta fenn ezer esztendőn keresztül, tehát csak az támasztja föl az új ezredévre is. Nekünk nem kell liberalizmus, mely a munkálkodó milliók verejtékéből dologtalan spekulánsoknak halmoz aranyhegyeket s nem törődve azzal, hogy idegen vagy magyar-e az, aki gazdagodik, védtelenül hagyja a gyengéket. De nem kell a radikalizmus sem, mely kalandokba visz s gyűlöletet szítva a vörös szocializmus forradalmát készíti elő. Régi vagy új októberi jelszavakkal jön ez a radikalizmus, nekünk mindegy, a nemzet veszedelmének tartjuk.

Mi agráriusok, a keresztény földművelő magyar nép, biztos utakon akarjuk visszaszerezni hazánk karácsonyi örömeinek teljességét. A gazda megszokta, hogy a barázda, melyet megmunkál, nem hirtelen érleli meg a termést, hanem hosszú hónapok munkája után. A magyar agrárnépesség a honmentés munkájában is a talán hosszabb, de

biztos úton akar járni a rövid, de szakadékos út helyett. Nem szalad a délibáb után, mint a városi gyerek a Hortobágyon, hanem a reális célkitűzéseket követi, ahol az eredményt előre várhatja.

Csak a rosszakarat tagadhatja, hogy néhány év óta kifelé megyünk a romokból s határozottan erősödik a rend, az államhatalom s a társadalmi béke. Ez a konszolidáció vezetett odáig, hogy ma már, mikor Anglia, Olaszország és a semleges államok rokonszenvét sikerült kivívnunk, a külföld bizalma alapján pénzünk értékének állandósításáról beszélhetünk. S ha pénzünk állandó lesz, megszűnik a drágulás, eljön a társadalmi megnyugvás és erősödünk...

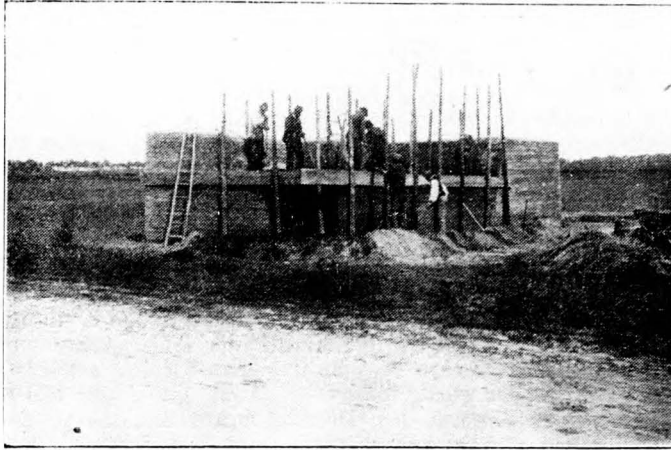
Ez az igazi karácsonyok útja. Karácsonykor ne babonák és lidércfény után szaladjunk, hanem higgyünk a megváltásban s tegyünk fogadást az igazi krisztusi erkölcsök követésére. Krisztus eljött a világra, hogy megváltsa az emberiséget. Krisztus hite adja vissza a földművelő magyar népnek a betlehemi pásztorok békéjét és boldogságát!

Budapest, december 21.

A ketreces birkák. A földművelésügyi miniszter még november közepén napirendre tűzte a nemzetgyűlésen a földreformtörvény kiegészítéséről szóló javaslatot és kérte a képviselőket, hogy a törvény mielőbbi végrehajtása érdekében ne késleltessék hosszú beszédekkel annak sürgős tárgyalását. Ugy járt, mint aki a falra borsót hány. A szocialista és radikális honatyák egy szálíg mind fölszóltak és kilométeres szószátyárkodással húzták el az időt. Persze közben habzó szájjal kiabálták, hogy ők mennyire szeretik a földreformot s mennyire akarják, hogy az mielőbb végre legyen hajtva. Szeretik, szeretik, de azért még nyolcórás üléseken se engedték időben letergyalni. Még jobban kimutatták támogatásukat, mikor szavazni kellett. Mind a földreformjavaslat ellen szavaztak. De volt képük tiltakozni, mikor az utolsó héten a parlament kénytelen volt a költségvetési fölhatalmazás tárgyalása céljából megszakitani a vitát, hogy év végén törvényenkívül helyzetbe ne kerüljön az ország. Akkor megint azzal jöttek elő, hogy a földreform részletes tárgyalását követelik. Még ők követelik, holott el sem fogadták a részletes tárgyalás alapjául se. A fölforgató politikusok igazán csúf játékot űznek azokkal a szerencsétlen emberekkel, akik még mindig hisznek bennük. Eszünkbe jut róluk a ketreces birka. Ők is úgy szeretik a földreformot és úgy óhajtják az ország pénzügyi és gazdasági rendbehozását, mint a ketreces birka a fiút. Ha tőlük függne, rég elrúgták volna maguktól mind a kettőt. Nekik csak a zavaros kell, mert halászni szeretnek...

*

Bajkeverők. Mikor a börzén kőverre nyerték magukat a dologtalan kazárok, üvöltve szidták a kormányt a radikális oldalon, hogy miért engedi nyerni a sibereket. Most pedig, hogy hetek óta nincs «hossz» a börzén és vesztének a tőzsdések, megint csak a kormányt szidják bal- és jobbradikálisok, hogy miért engedi veszíteni a tőzsdén — a sok középosztálybelit. Nagyon erős a gyanunk, hogy a bajkeverő radikálisok maguk is erősen érdekelve vannak a tőzsdén s csak azért üvöltene, hogy egyszer leszálljanak, mások fölmenjenek a papírok. De furcsa a viselkedésük a külföldi kölcsön körül is. Kárörvendve terjesztették a hírt, ha Párisból azt hallották, hogy rosszul áll a kölcsön ügye. Érdekes, hogy kik örültek ezeknek a híreknek: a cseh-rác-oláh sajtó, Károlyi Mihályék, az itthoni vörösök s a bal- és jobboldali radikálisok. Ebből mindjárt el is bírálhatja

A házhelyeken épülnek az új otthonok.
Balról: A falak felhúzása. — Jobbról: Tetőkészítés.

minden okos ember, használ-e a kölcsön a magyarságnak, vagy sem. Hiszen valahány bajkeverő van, az mind ellene van. Ugyan mikor ölelkeznek valamennyien össze, hogy együtt lássa őket a magyar nép. Mert bizony az országra végeredményben nem vigasztalás, hogy egyik túlfutott izgátságból, a másik együgyűségből, a harmadik gonoszságból gördít folyton bajokat az ország gazdasági rendbehozása el.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Vas József, a miniszterelnök helyettese, tanácskozást folytatott a különböző kisebbségi pártok vezetőivel és megállapodtak abban, hogy a felhatalmazási javaslat sűrűs le-tárgyalása érdekében a földreformnovella tárgyalását félbe-szakítják. A szociáldemokraták azonban kitértek a kormány kérése elől és a novella tárgyalásának folytatását kívánták, noha a javaslatot még általánosságban sem fogadták el. Az ország érdeke, amely független a kormány helyzetétől, azt kívánja, hogy a külföldön a kölcsön érdekében egységes erővel lépünk fel és a felhatalmazási javaslat megszavazásával az ex-lex-től megmentsük az országot. A külföldön igen rossz hatást kelthet egy újabb ex-lex, mert azt az ország gazdasági helyzetének szempontjából kedvezőtlenül ítélik meg.

Törvényjavaslat a törvényhatóságok ujjaalakításáról.

Rakovszky Iván belügyminiszter három fontos törvény-javaslatot terjesztett be, a fővárosi törvényhatósági bizottság ujjaalakításáról, a vármegyék és a vidéki városok törvény-hatóságának ujjszervezéséről és az önkormányzati működés folytonosságának a biztosításáról. A javaslatokat az illetékes bizottságok elé utalták. Budapesten huszontkét kerületben titkos szavazással, a kisebbségi képviseleti rendszer mellett történik a törvényhatósági bizottsági tagok választása. A tör-vényhatósági bizottságnak háromszáz tagja lesz, ezek közül kétszázhusz választott.

A vármegyei törvényhatóságok ujjaalakításánál a bel-ügyminisztert az az elv vezette, hogy a széles néprétegeket is beiktassa a vármegyei törvényhatósági bizottságba. A tervezet szerint a virilizmus mai formájában megszűnik, csupán egyhar-madrésze marad a törvényhatósági bizottságban, de ez is választott virilizmus formájában. A törvényhatósági bizottság másik kétharmadrésze választás útján alakul meg és pedig a képviselői választójog alapulvétele mellett, hatévi helybenlakáshoz kötve.

A javaslatokban intézkedés történt arról, hogy a javaslatok törvényerőre emelkedése után három hónapon belül megtörténjen a választás. A tavasz végén remélhetőleg meg-tarthatják a törvényhatósági választásokat.

Nagy Emil igazságügyminiszter négy törvényjavaslatot nyújtott be. Ezek a következők:

1. A büntetőtörvények kiegészítéséről és egyes rendelkezéseiknek módosításáról,

valamint a büntető igazságszolgáltatás további egyszerűsíté-séről. 2. A haszonbérbeadókat megillető törvényes zálogjog kiterjesztéséről. 3. A polgári eljárás és az igazságügyi szer-vezet módosításáról és végül 3. A fogadós felelősségéről és az elszállásoláson alapuló és ezzel kapcsolatos követeléseknek biztosításáról.

A nemzetgyűlés általánosságban megszavazta a földreformnovellát.

A vita befejezésével nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter nagy beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy a novella értelmében a földreformtörvény alapján a magán-tulajdont tiszteletben tartva, teljes kártérítés fizetendő azok-nak, akikről a föld elvétetik. Ha az elvett ingatlan értékét meg kell fizetni, akkor vigyazni kell arra, hogy olyat vegye-nek el, amit ki is tudnak fizetni. Az igénylőt nem hozhat-ják abba a helyzetbe, hogy olyan értékbe ültessék be, amelyet megfizetni saját szorgalma erejéből sohasem tudna. A föld-reform olyan mértékben lesz végrehajtvá, hogy ez egyik legnagyobb alkotása lesz a jelen időknek, még talán a mult időknek is. Ha nem tudtunk volna is többet csinálni, mint házhelyeket juttatni és új községrészeket teremteni, ez már maga olyan eredmény volna, amit nem volna szabad lekicsinyelni. Az igénylők sorában előbb jönnek a munkások és nincstelenek és csak azután jönnek a kisgazdák. Ami az egyházi birtokoknak mentesítését illeti, a püspöki kar sem kívánta, hogy az egyházi javak mentesíttessenek és a kor-mánynak az az álláspontja, hogy egyenlő elbánás alá tartoz-zanak a hasonló természetű nagybirtokokkal. Az alapítványi birtokokra kimondtuk, hogy azok lehetőleg mentesítendőek a kisajátítás alól és kis- vagy középberletekbe adandók. Az adódezsmaföldekre sokan számítanak, azonban csak az igény-lők kielégíté-e után lehet ezekből a földrészekből másoknak juttatni. A megváltási árat méltányosan kellett megállapítani, mert egyrészt a föld ára nem alakult ki, másrészt a kispenzű embereket meg kellett védeni azoktól, akiknek sok pénzüik, dollárjuk van és a forgalmi ár tízszeresét is megadják.

Uj képviselő.

Kühne Lóránt, a kisgazdapárt hivatalos jelöltje harmad-félezer szótöbbséggel győzött Magyaróvárott.

A reform, haladás a nemzeti és alkotmányos vágásokban, engesztelődés minden hazafi iránt és mindenek fölött az erkölcsi és társadalmi tisztesség a mi életszükségletünk. Széchenyi.

+MEZŐGAZDASÁG+

Ha a föld sírni tudna...

Irta: Grabner Emil.

Nem tud a magyar föld sírni, de sokat tud mondani annak, aki megérti a szavát. Feltárja a mi áldott jó anyaföldünk minden baját, csak érteni kell hozzá.

Az anyatermesztetben mindennek meg vannak a maga törvényei. Ott, ahol a gazda keze nem dolgozik, e törvények szabják meg a termés rendjét. Ha parlagon hagyunk valamely területet, azon a föld természetének megfelelő, olyan gyomok vernek tanyát, amelyeknek az adott viszonyok a legmegfelelőbbek. Később, amikor az előbbi szántások és művelés hatása már megszűnik, még silányabb növények vernek ott tanyát és végül a parlag pusztasággá válik.

Megfordíthatjuk azonban ezt a sorrendet. Ha csak tessék-lássék szántunk és rosszul trágyázunk, egyúttal, ha rostátlan, csávázatlan vetőmagot úgy ahogyan vetünk: akkor a parlaghoz közelállóan küzdünk a természettel, mert az egyaránt árasztja életet erejét a föld teremtményeire. Ilyen helyen több a gyom, mint a termés.

Nekünk, gazdáknak az a feladatunk, hogy alkotó munkát végezzünk. A magasabbrendű növényeket kell a szántóföldünkön, réteinken és legelőinken úgy termelnünk, hogy azok minél nagyobb termést szolgáltatassanak.

Ezek azonban nem igazán életképesek, ha tessék-lássék dolgozunk, hanem csak akkor teremnek jól, ha megadjuk nekik azokat az életfeltételeket, amelyek a természetüknek a legmegfelelőbbek.

Ha a föld szavára hallgatnánk és azt megértenénk, látnánk abból azt, hogy a jó munkára, trágyázásra többet, a hanyag munkára kevesebbet terem. Föld és föld között nagy különbségek vannak, de rossz föld nincsen, csak rossz gazda, aki nem érti a föld szavát, illetőleg a földjének természetét. A sekély rétegű, kavicsos föld kivételével az ember valamennyi földön jó termést arathat: ha a természetének megfelelő trágyázást és munkát megadjuk neki és ha megfelelő vetésszámot használunk, vagyis olyan növényeket termelünk váltakoztatva, amelyek azon a földön legjobban sikerülnek.

Sokan szívesen termelnének többet, de nincsen elegendő igás- és haszonállatot tartjuk. Ez épen a baj, de ez abból ered, hogy rossz a gazdálkodási rendszerük. Ezt kell megváltoztatni.

Elsősorban azzal, hogy ősszel vagy tél folyamán, minden bevetetlen földet felszántunk. Ez alapvetője a jó gazdálkodásnak, mert ez biztosítja azt, hogy a tavasszal vetett földjeinket kellő időben és jó munkalátú földbe vehessük.

További fokban azzal, hogy jó vetésszámot, a növények talajjavító váltakozását biztosítva, egyúttal kellő mennyiségű takarmányt termelünk. Így érhetjük el azt, hogy elegendő igás- és haszonállatot tartva, a földünket mindig kifogástalanul megmunkálhatjuk, azt rendszeresen, lehetőleg négyévenként átrágyázhatjuk. Enélkül igazi, teljesfokú terméseket nem nyerhetünk.

Legtöbb helyen az a bajok oka, hogy nem termelnek elegendő takarmányt és ennek folytán nem tarthatnak annyi állatot, hogy a földet bőségesen trágyázhassák. Emiatt terem keveset a föld. A rendszeres és a bőséges trágyázás a jó termések alapvetője. Ezt kell tehát megfelelő állatállományal biztosítani, az utóbbit pedig a takarmánytermelés kiterjesztésével.

Ezzel párhuzamosan a jó talajmunkával jófajtájú, gyommentes vetőmaggal, a műtrágyák józan használatával és a többi ismert termést fokozó tényezők kihasználásával fokozhatjuk a terméseket, de mindezek csak kiegészítő részletek. Elsősorban az alapokat kell jól megvetnünk a terméseink fokozása céljából. Ezért a gazdasági rendszerünket kell megjavítanunk.

Az egyoldalú gazdálkodás folytán földjeink javarésze ki van zsarolva. Különösen ott sovány a föld, ahol kevés

haszonállatot tartanak és a szántóföldön nem termelnek takarmányt, ami a nagyobbarányú állattartást és fokozottabb trágyatermelést lehetővé tehetné.

Különösen ilyen a Nagy-Magyaralföld tanyavilága és a homokterületeink túlnyomó része. Az utóbbi helyeken még, sajnos, nagyarányú ugartartást is látunk, pedig a homoki takarmánynövények termelésével nemcsak az állattartás felvirágzását és a trágyatermelés fokozását, hanem egyúttal a jobb vetésszám révén a föld termőerejének javítását is biztosíthatnánk.

Szomorú az, hogy e téren a javításra vajmi kevés történt és történik és ha e vidékeken a föld panaszkodni tudna, vajmi súlyos panaszokat hallhatnánk. Így azonban a sovány föld az időjárás kénye-kedve szerint adja le a sovány termését és a gyerekekre vagy az unokákra hárul az a feladat, hogy ott jobban gazdálkodjanak. Ha az apák lába alól a termény- és állatarak hanyatlásával bekövetkező gazdasági válság a földet ki nem rántja.

A bábolnai m. kir. állami ménés.

Irta: Kis Mihály.

Komárom megyében, a bábolna-pusztai állami birtokon alapították 1790 körül, tehát a mezőhegyesi ménessel körülbelül egyidőben, a bábolnai állami ménest. Itt kiváltképpen már kezdetől fogva az akkori időben igen nagybecsült arabs fajta lónak a tenyésztését tűzték ki tenyészélc gyanánt. Az arabs lovat tartották annakidején a világ legszebb, legjobb és legtökéletesebb lovának. Volt is valamennyire igazuk, mert a távoli Keleten fekvő Arábia pusztaságain csak kemény, kitartó, nélkülözni és az idő viszontagságaival ellentállani képes lovat teremthetett a természet. Azonkívül több mint kétezer éven át a legodosabb kiválogatással, csak a legjavát szaporítva, minden idegen vértől mentesen tenyésztette az arabiai sivatag pásztornépe ezt a kitűnő lóféléseget.

Mindaddig csupán gyér számmal és véletlenül kerültek be az európai szárazföld országába s így Magyarországra is az arabs lovak, leginkább a tengertjáró kereskedők útján, akik nem igen hozhattak a javából, mert a sivatag pusztaságait nem keresték fel. A bábolnai ménés megalapítása után azonban gyakrabban küldöttek a mindenkori kormányhatóságok lóvásárló bizottságokat Arábiába, melyek az út fáradalmaival és veszedelmeivel dacolva, ismételtelen a legértékesebb vérfrissítő méneket és kancákat hozták be hozzánk. Ilymódon a bábolnai kir. állami ménés csakhamar világhírűvé vált szép és jó arabs lovak tenyésztésével. Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az arabs fajta vére már évszázadok óta meghonosult hazánkban és igen elterjedt volt még a népies lótenyésztésben is, azokból az időkől, amikor a régente világalomra törekvő török nemzet hazánk nagy részét többszáz éven át megszállva tartotta és szintén keleti véru lovaival a megszállott vidékeket árasztotta. Ámde a törökök lova, bár az is nagyobbbrést arabs volt vagy azzal közeli rokon, mégsem oly tökéletes, mint a sivatagi arabs ló, mert a török már nem válogatja olyan gondosan a tenyésztésre való, mint a libiai és arabiai sivatag lakója. Így tehát nagy áldást jelentett a magyar népies lótenyésztésre a bábolnai ménés alapítása.

Ugyancsak szabadonjáró ménésekben nevelik itt is az arabs telivér és félvér lovat, körülbelül 150 anyakancával, melyeknek arra való részét nyereg alatti és hámbani szolgálatra, sőt igában is használják. Bár az arabs ló nem nagy termetű (magassága 160 centiméter körül ingadozik, de nagyobb számban ennek alatta marad), mégis homokos vidéken a talaj művelésére eléggé alkalmas és így a népies tenyésztésnek ilyen vidéken található lónépességének javítására használható, főleg azért is, mert sivatagi eredeténél fogva igen kis igényűnek kellene lennie. Ezt a jó tulajdonságát a bábolnai ménésben azzal iparkodnak fokozni, hogy a másfajta lovaknál szűkösebben tartják, keményebben nevelik a csikókat, mert amelyik csikó ilyen nem túlbőséges tartás

mellett is jól fejlődik és kellően megnő, az már igazában arra való, hogy a szegény ember lovát szaporítsa, akinek nem nagyon telik abrakra, szénára.

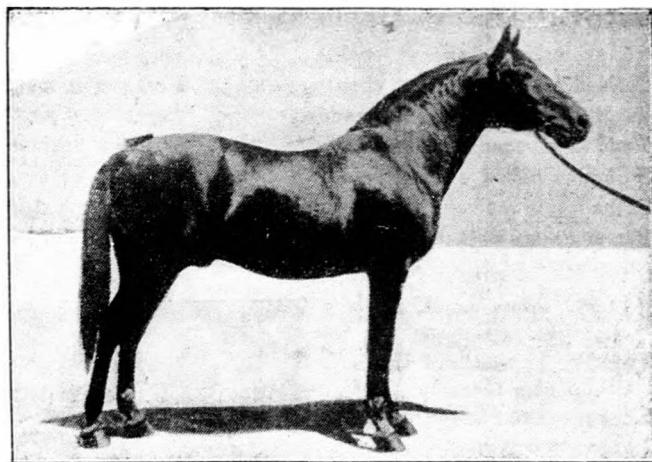
A bábolnai ménesben nevelt csikók mindig az apjuk családnévét kapják, akárcsak az emberek. Mivel azonban ősapáik idegen földről, Arabiából kerültek be hozzánk, azért van olyan idegen hangzású nevük a Bábolnáról származó szép arabs méneknek. Ilyenek, mint pl. Ságya, Sziglavi, Óbaján, Juszuf, Kohailán, Gazlán igen jól ismeretesek azokon a vidékeken, ahová a jó és szép arabs ménnek járnak. Bábolnai tenyésztének lipicai lovat is, mely az Erdélyben a multban fennállott fogarasi állami ménesből származott. Még a háború elején áttették ezt a ménest Aranyos-Gyéresre, de az oláh betöréskor sikerült azt szerencsésen Bábolnára menteni. Ez a most mintegy 60 anyakancát számláló ménes nem az arabs fajtból való, hanem főleg spanyol és nápolyi eredetű hegyi ló, melyben ugyan valami kis arabs vér is lapang. A most már olasz kézbe került kopár hegysziklás tengeremelléki területen fekvő lipicai osztrák császári ménesben alapították ezt a számotagú lócsaládot, az úgynevezett Karszvidéken, többszáz évvel ezelőtt, ahol szintén a szűkös, rideg tartás mellett lett oly kisigényű és munkabíróvá, hogy ebben még az arabs lóval is vetekszik. Apró, de erős hegy-mászó lóféleség ez, mely — bár sajnos, hegyvidékünk alig maradt, egyelőre — még a szegényebb, köves, kopár dombvidékeken is kitünően beválik, mint a szegény ember lova. Az ebből a ménesből származó lovak is ősapáik nevét viselik; ilyeneket, mint pl. Plutó, Favory, Majesztozó, Jucitató, Neapolitanó, Sziglavi Kapriola. Csupa olasz meg spanyol hangzású név; az utolsó pedig az arabs rokonságra vall a Sziglavi névvel.

A takarmányrépa egyik legfontosabb takarmánya télen állatainknak. Minden állat ehetsi s cukortartalma folytán kissé édes íze miatt minden állat kedveli. Azonban főtakarmányul csak szarvasmarhánál használható s az angol húsjuhoknál, mely állatok a takarmányrépát ép oly mennyiségben fogyasztják, mint a fejőstehenek: 1000 kg. élő súlyra 20—40 kg.-ig. Fejőstehenek takarmányozásánál azért nélkülözhetetlen, mert igen hatásos tejtermelő takarmánynak bizonyult. Mivel hashajtó hatását is észlelték, olyan takarmányokkal vegyessen kell etetni, melyek a hashajtó hatást ellensúlyozzák. Ezért felszeletelve s szecsával keverten szokásos etetni. Hízó marhákkal is etethetünk 40 kg.-ig. Jármos ökröknek, lónak sokat adni nem célszerű, mert nagy víztartalma izzasztó hatást gyakorol. Könnyebb ló csak étrendi szempontból kapjon legfeljebb két kilót, ezt is csak akkor, ha murokrépat nem tudunk adni neki, nehéz igás ló ellenben 10 kg.-ot is kaphat. A juhokról már szólottunk, megjegyzendő még, hogy pl. a merinóknak 1000 kg.-ra adagolható mennyiség felét, tehát 15—20 kg.-ot adhatunk. Sertéseknek annyit adagolunk, amennyit megesznek, csak a szoptató anyáknak nem adunk többet 20—30 kg.-nál. Régebben a takarmányrépát is sertésekkel párolva vagy főzve etették, mint a burgonyát. Minthogy azonban a vizsgálatok kimutatták, hogy a párolás, illetve a főzés költségei többet tesznek, mint annak a hústöbbletnek értéke, amihez az így feltárt répa etetésével jutunk, újabban a takarmányrépát főzés és párolás nélkül etetik.

Az olajpogácsa olajgyárak és olajzúzómalomok mellékterménye. Nagy tápanyagtartalma folytán abraktakarmányul kiválóan alkalmas. Takarmányozásra az olajzúzómalomok pogácsái jobbak, mert az olajtartalmú magvakból (kender-, len-, napraforgó-, repce-, tökmag stb.) az olajat itt igen kezdetleges eljárásokkal vonják, illetve préselik ki s így több olaj marad benne, mint az olajgyárak modern sajtózási és kivonási eljárása után nyert olajpogácsákban. A kettőt egymástól megkülönböztetni nem nehéz. A gyárak olajpogácsái kökemények, szilárdan összeállók, nem oly zsíros tapintásuak, mint a kisebb olajutók termékei. Ezek ugyanis zsírosabbak, morzsalékosak, szerkezetük lazább. Zsírosabb voltak hozzá azonban magával azt, hogy romlékonyak. Az avasodás, penészesedés itt gyorsabban beáll, miért is vásárlásuknál ezt ellenőrizni nagyon indokolt.

Viszketegség, rühesség, sömör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antiscabint», magyar neve: *Borókakenőcs*. Kapható minden gyógyszerertárban. Gyártja: Kozmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

Az orosz nyúl. Kevesen ismerik ezt a virgonc kis állatot, aminek oka abban keresendő, hogy kistestű és így aki húsert akar nyulat tartani, az nem ezt fogja keresni. Akik erről a nyúlról beszélnek, csak hibáját, a kistestűségét szokták felhozni ellene, de azt, hogy gereznéja milyen értékes prém-anyagot szolgáltat, nem igen említik, mert nem ismerik eléggé. Bundája fehérségét csak lábai, fülei s az orrán lévő fekete folt tarkítja. Az értékes hermelinprém utánzására nem is lehetne alkalmasabb szőrmét találni. A hermelin fölött megvan az előnye is, hogy gondos ápolás és tisztántartás mellett fehérebb, mint az. A valódi hermelinprém sárgás színe ugyanis a vizeletből származik. Hogy az orosz nyúl préme finom, sűrű és simulékony legyen, edzetten nevelik. Nemcsak öregjeit, de a fiatalokat is kiteszik a tél hidegének, mi prémjüknek használ, de edzett szervezetüknek nem árt. Fejlődése alatt színváltozások megy át. Kéthónapos koráig halvány rozsinú, ezután mintegy feléves korig fekete színt nyernek s csak a 6—8 hónaposak veszik fel a jellegzetes feketetarka színt. Szapora. Húsa nem sok (az egész állat súlya 2—3 kg.), de kitűnő ízű. Tenyésztésbe nyolc hónapon alul ne vegyűk.

A fogarasi ménesben nevelt lipicai mén.

Hányszor fejjünk naponta? Általában az a szokás, hogy a teheneket napjában kétszer fejk s csak a kiváló tejelőket szokták háromszor fejni. Bármilyen tejhozamú legyen is egy tehén, több tejet nyerhetünk tőle, ha háromszor fejjük, mintha kétszer. Ennek oka pedig az a tapasztalati tény, hogy a fejés alkalmával több vagy legalább is még egyszer annyit képződik, mint amennyi a tőgyben a fejés megkezdése előtt volt. Míg ugyanis a legjobban tejelő egyedek tőgyében is csak három liter tejet mértek, addig ismeretes, hogy ennek a mennyiségnek kétszeresét, sőt háromszorosát is ki tudták fejni, ami annak a bizonyossága, hogy fejés alatt képződik a tej javarésze. De a kifejt tejet nem áll arányban a többszöri fejés munkájának értékével. A gyakorlat azt mutatja, hogy a háromszori fejéssel csak 6—7⁰/₁₀-kal kapunk több tejet, mint kétszeri fejésnél. Itt tehát az legyen az irányadó, hogy háromszor csak akkor fejjünk, ha a harmadik fejés által nyert tejtöbblet legalább annyit jövedelmez, amennyibe az a munka került, amit a harmadik fejésre fordítottunk, azaz röviden: *ha a háromszori fejés kifizeti magát!*

Előfizetési felhívás!

1924. január 1-én új előfizetést nyitunk s mindazoknak, akik egy évre előfizetnek, ingyen adunk egy a kiadásunkban megjelent 1924. évre szóló gazdag tartalmú igen értékes naptárt, melynek bolti ára 3000 korona. A naptárt az előfizetési díj beérkezésének napján póstára adjuk.

A „*Vasárnap*” a legolcsóbb és legkedveltebb hetilap.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	3000 K
félévre	5800 K
egész évre	11500 K

Mutatványszámot ingyen küld

A „*Vasárnap*” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

KARÁCSONY

A MAGYAR IFJAKHOZ

Irta és a Szegedi Népfőiskolások Széchenyi-ünnepén elszavalta

Komarek Imre, szegedalsóvárosi főkántor.

Arany betűkkel írd be, véd be mélyen
Ifjú, szivedbe Széchenyi nevét.
Örök időkig, végtelen ott éljen
És őt kövesse minden nemzedék.
Vedd le főveged, amidőn kimondod,
S amidőn hallod e dicső nevet,
És hajtsd le mélyen, hódolva homlokod:
Benne tiszteled hazád s nemzeted.

De minket mindig lobbanó láng vezet...
Láng, amely mindent csak vörösre fest,
S mely után mindig úgy rohant a nemzet:
Megtetve a jót... dicsőt... és nemest,
Szemünk bekötte rohantunk előre,
S elnyelt az örvény zúgó árja már,
Utolsó percben térünk mindig észre,
Kapkodva, hol van még egy szalmaszál.

A magyar tavasz, mit epedve várunk
Virágot újra csak akkor fakaszt...
Beteljesedve akkor lesz az álmunk,
S turáni átok békét nem szakaszt,
Akkor múlik el a keserű pohár,
Gyászos golgotánk akkor véget ér,
S akkor ragyog fel egünkön napsugár:
Ha minden magyar «Széchenyinek» él.

A cenki kripta néma, nagy halottja
Tudod-e, ki volt?... Úgy-e nem tudod?...
E magyar nemzet legnagyobb magyarja,
Kinek életében csak keserv jutott.
A cenki kripta néma, nagy halottja,
A leghőbb szív... «Legnagyobb magyar.»
Nem volt és nem lesz e honnak hübb fia,
Nemesebb szívet föld még nem fakar.

A cenki sírbolt tudod-e, mit jelent?...
A magyar éjben egy reménysugár...
Sötét egünkön, ha nem ragyogna lent,
Minden reményünk veszne volna már.
Te magyar ifjú, vigyázz!... nagyon vigyázz!...
Hogy ne fuss csalja lidércfény után,
Sorsunk nem lenne most sem fekete gyász,
Ha Cenk világít e bús éjszakán.

Ő legyen honunk vezérlő csillaga.
Érte lobbanjon szent lángra szived.
Minden ifjú szív legyen égő fáklya,
Amely lobogjon, égjen Cenk felett.
És fündököljön rónán, bércen végig,
Behintve égi fénnel e hazát,
Kék Adriától, bérce Kárpátokig,
Akkortámad fel «Nagymagyarország».

Amit atyáink ellene vétettek,
Tegyük mi jóvá azt a nagy hibát,
S ha nem követték lelkesedve őtet,
Mi bontsuk hát ki fehér zászlaját.
Ti magyar ifjak, itt e szép Alföldön,
Mint apostolok, első úttörők,
Töltsön el mindig büszkeség és öröm,
Hogy Ti voltatok a fáklyavivők.

Lángol a fáklya... fényt hintve szertesét,
A fehér zászló már lobog dicsőn,
Széchenyi sírja már égi fényben ég,
Magyar szivekben megtört a közöny.

A szent tűz gyuljon lángra a lelkekben,
Ti magyar ifjak, ifjú nemzedék!
S arany betűkkel vessétek be mélyen,
A szivetekbe Széchenyi nevét.

AZ ANYA LEVELE. *Irta: Vértessy Gyula.*

DETREY Flóris esetét tárgyalta a tisztelt kávéházi kompánia.

A kis, púpos, a gyomrával örökké hadilábon álló, nyavalyás, beteges, szegény postafőtanácsos, aki bemutatkozáskor sose mulasztja el a nevéhez hozzátenni: — a hetedik fizetési osztályban — ez a derék úr egész gyönyörrel szidja a halottat:

— Úgy kellett Detreynek! Megérdemelte a sorsát! Az Isten nagyon elkényeztette; mindent adott neki: egészséget, erőt, szépséget, jómódot. Másoktól elvett mindent s neki adta. Csak úgy fuldoklott a világi javakban. Nos hát végre belefűlt. Úgy kellett neki! Élt, mint a király, most raboskodhat, a gazember! Jól van ez így! Van igazság a földön. Az nem lehet, hogy valaki mindég csak a napos oldalon sétálgasson...

Az ügyvéd úr pedig a szájalom hangján próbál a bukott kollégájáról beszélni. De természetesen csak tettei a szájalmat. Örül, hogy egy ügyvéddel kevesebb. Csak persze lassan fogynak a kollégák!

— Sajnálom szegény Detreyt — farizeuskodott az ügyvéd úr. — Igaz ugyan, hogy nagyon fenn hordta az orrát, nemcsoda, hogy a gerendába ütötte. De hát édes Istenem, akit úgy kényeztetett mindenki!

— Az asszonyokból, lányokból minden ujóra jutott egy!

— Mindenki bomlott érte! A pénz meg repült hozzá!

Ezt a pénzrepülést Ártándy István úr nehezmenyezte, aki mióta a pénz tőle mind elrepült, számkukac lett a pénzügyigazgatóságnál.

— Tulajdonképen Flóris barátunk mindég svihák volt! — parentálja el a legjobb barátja, aki sülve-főve nála volt, ott evett, ivott, itta a borait, likőrjeit, szívta a szivarjait.

— Az én nézetem e drámáról az — nagyképűsködik Alapi Jób úr, aki ahelyett, hogy végre lerakná a vizsgáit, hülye futurista-verseket követ el — hogy Detrey Flóris valami végzetes szerelem áldozata.

— Fenét szerelem! Bizonyosan ivott s így zülött el. Szólóivó lehetett; odahaza, magában iszogathatta le magát.

Ezt a vörösróru doktor mondta, aki mindenkire dühös, aki nem nyilvánosan issza le magát, mint ahogy ő szokta.

Lassanként elszórt a férfi-pletykakompánia. Kettő maradtunk Palival, az íróval.

— Hát te mit szólsz az esethez? — kérdeztem tőle. — Ilyen gyávának lenni! Sikkaszt és nem lövi magát főbe, be-megy a börtönbe.

— A gyávaság már a zülléssel jár.

— Dehát hogy juthatott ideig?

— Én tudom, hogy jutott. Akarod, hogy elmondjam?

— Kérlek!

— Ismertem jól Detreyt. Beleláltam a lelkébe. Sivár és üres volt. Nem szeretett soha senkit. Se tiszta szeretetet, se becsületes szerelmet nem érzett soha. Az ilyen lélekkel el kell zülleni. Pláne, ha nemcsak ő nem szeret senkit, de őt se szereti senki tisztán, becsületesen. Örkdő, szerető szemeknek kell lenni, melyek vigyáznak reánk, különben végünk van. Zöld tavaszunkban majd mindnyájan a léha vágyak és zavaros mámorok rabjai vagyunk és tönkremennénk, ha nem örkdőnének felettünk szerető, vigyázó szemek. Édesanya, hitves vagy szerető leány kell, aki oltalmazza.

— Csak nem volt a te diadalmas életedben is olyan idő, mikor neked is szükséged volt örkdő szemekre, hogy el ne züllj?

— Nagyon is volt! Te persze csak azóta ismersz, mióta szolid, komoly, lehiggadt úr vagyok. De nem ilyen voltam én legénykoromban... Haszontalan, duhaj, lump fráter voltam, aki azt hittem, hogy a fő írói kvalifikáció az, ha az ember sose józan... Egy darabig az édesanyámmal laktam. De ő, szegény, nem bírta ki nézni az én rettenetes züllött életmódot, amellelt durva és komisz is voltam hozzá, hát magamra hagyott, elköltözött tőlem s hazament a kis falunkba. Ott nyomorgott, mert bár eleget kerestem, de neki alig küldtem annyit, amennyiből eltengődhetett.

Míg az anyám velem lakott, néha mégis csak kiragadott a züllésnek indulásból az ő szelid dorgálása, könnyező szeme. De mikor elhagyott: usgve neki, hanyatt-homlok rohantam le a lejtőn. Olyan egyszerű és sima útja van az elzüllésnek. Csak meg kell utálni a munkát, vagy ne legyen munkája az embernek. Mihelyt ott lebeg az íróasztal felett a láthatatlanul is látható kérdőjel, hogy minek dolgozik az ember — inkább menjen mulatni a cimborák közé — akkor már vége van az embernek.

Mert a munkátlan és deliriosus ma és holnap után jön a többi munkátlan nap s agyunkban az átdorbézolt éjek mámorával s a napok zsbbasztó lázával csak azért kelünk fei, hogy tovább igyunk, dorbézoljunk és altassuk el a lelkiismeretünket. Mert már félünk világosan és józanul látni. Ez a második stádium. A harmadik pedig az, mikor már nem látunk józanul s nem tudunk különbséget tenni a tisztességes és tisztességtelen cselekedetek között.

Már ott álltam, hogy alig fűzött egy szál a becsületes emberekhez, a tisztességes társadalomhoz — és ez az egy szál is szakadóban volt.

A laptól, melyiknek munkatársa voltam, akkor küldöttek el; s az ügyvédi irodában, ahová beálltam, mindjárt első nap sikkasztottam. A principálisom pénzt adott, hogy vigyem a postára és én magamnál tartottam, azzal, hogy este még egy nagyot mulatok, azután főbepuffantom magam.

S egyszerre csak a postás levelet hoz. Az anyám írta. Hónapok óta nem kaptam tőle egy sort se. Meg tudott valamit viselt dolgaiból, szemrehányó levelet írt, erre én gorombán válaszoltam s többé nem írt. S most a legrette-netesebb tettem végrehajtása előtt megjött a levele.

Úgy emlékszem milderre, mintha tegnap történt volna. Ott tartottam kezemben a levelet s csodálatosképen úgy éreztem, mintha a lelkem megtelnék a mi kis falunk tiszta hangulatával.

Láttam a kis falut, az édesanyám lakóhelyét, akácfás utcáival, a határt sötét és világoszöld csíkjaival, a mátra-alji szőlőhegyeket, a Zagyváig lenyúló, vadregényes réteket; szinte éreztem a kakukfű illatát... És ott láttam állani egy kis, fehér házikó verandáján az édesanyámat, amint szép nagy kék szeméből hullanak a könnyek.

És könnyeim át alig bírtam kibetűzni a levél pár sorát.

Csak ennyi volt benne:

— Ha meg akarod ölni az édesanyádat, csak élj továbbra is úgy, ahogy élsz. En utolsó pillanatomban is csak kérni fogom az Istent, hogy mentsen meg téged édes, szegény, nyomorult fiam...

Igy menekedtem meg — végezte be Pali az elbeszélést — az utolsó percben. Az a távolból örkdő két szerető, jószágos szem vigyázott reám... Ha Detrey Flórisra is vigyázott volna valaki, ma nem ülne börtönben...

108 + 7 = 113...?

ELBESZÉLÉS.

Irta: Koplík Gyula.

HALMOS Bélának az évi zárszámadását kellett elő-készítenie. Az új esztendőtlől már csak néhány nap választott el s a pénztári könyveket rövidesen le-zárják, hogy azután rovcansolhassanak. Az elő-készítő munkával a pénztáros egyszerűsíteni akarta az ünnep utáni munkát, amikor már csak a kisebb tételeket kell bevennie. Így azután idejében, pontosan elszámolhat az elmúlt év üzleti eredményéről.

A pénztári könyvek tételeinek összeadásánál azonban egy kis hiba merült fel: két millió hiányzott. Halmos nem helyezte ősslyt a dologra. Rosszul adott össze — gondolta — és újra összeadta az oldalt. Ekkor azonban ismét hiányzott a két millió.

— Kétszer nem szoktam tévedni! — gondolta magában a pénztáros és asztalához ült, hogy utána nézzen a szám-

láknak, nem hagyott-e ki véletlenül egy kétmillióst télt. Nem akadt nyomára.

Ismét a könyv számsorait vette elő, de most már kissé idegesen s összeadás közben gondolatai el-elkalandoztak: milyen tételt felejtethet ki, hol írhatta el magát?... Ismét hiányzott a kétmillió!...

— A pénztárból nem vettem ki, a lelkiismeretem nyugodt! — állapította meg. Csakis tévedés csúszott be valamelyik könyvbe!

Sorra átnézte a vaskos köteteket. A számtételek vágtak az újból való összeadás után is. Minden egyes számlát külön összegegyeztetett a pénztári könyv tételeivel. Ezek is egyeztek: a végső összegnek is egyeznie kell s akkor megvan a kétmillió!...

Újra összeadta az utolsó oldalt. De most már nyugalmat erőltetett magára. Hangosan számolt: $8 + 5 = 13$, $13 + 9 = 22$ ...

A végén hiányzott kerek két millió.

A milliós számsort újra előről kezdte, de keze már reszketett; sietett, szinte gondolkodás nélkül mondotta ki a végösszeget: 128. És százharmincnak kellene lennie.

Halmos lelkeben egy borzalmas gondolat fogamzott meg: valaki meglopta a pénztárt, amelyért ő a felelős. Hiszen ő nem vette el ezt a rengeteg pénzt, ami mégis hiányzik... tehát valaki kivette a páncélszekrényből...

De hogyan mondja ezt meg főnökének? S elhinné-e neki az igazságot, mikor azonnal észre kellett volna vennie a lopást... De ha nem vette észre, akkor nem is tűnhetett el a pénz, mert feltétlenül észre kellett volna vennie. Ha pedig nem tűnt el, akkor hol van?

Halmos megrendült, mert féltette becsületét, amelyet hosszú, keserves küzdelmek után is mindenkor megőrzött; féltette azt a bizalmat, amelyet vele szemben tanúsított a főnöke s amelyre mindenkor büszke volt. Ha most csak egy fillér is hiányzik a pénztárból, ezert ő tartozik felelősséggel s az ő becsülete s nyilni meg a hiányt, a lopást.

Két millió... Nem nagy összeg, de mégis sok. Neki nagyon sok, mert családos ember és mindig a fizetéséből élt. Honnan vegyen elő két milliót?

S azután eszébe jutott, hogy holnapután lesz a szent este, a boldogság, a szeretet ünnepe... Istenem, milyen ünnep vár reá és a családjára?...

De mégsem veszítette el minden reményét. Bizott benne, hogy a hibát megtalálja. Főnökének nem szólt egy szót sem a pénztár hiányáról, hanem este összecsomagolta a szükséges könyveket, a számlákat, nyugtákat és elindult velük haza. Arca sápadt, ijesztő volt. A reá nehezedő nagy gond úgy nyomta egész testét, mintha mázsás terhet vitt volna a vállán.

Othon alig fogadta övéi szerető köszöntését. Nem is vacsorázott. Behúzódott a szobájába, íróasztalához ült s ismét előről kezdte a számlák és a főkönyvbe írt tételek összehasonlítását. Ezek egyeztek. Most újra hozzáfogott az összeadáshoz... $+ 9 = 74$, $74 + 5 = 79$, $79 + 4 = 83$.

A két millió hiányzott...

Most felülről lefelé futott végig a számokon, azután ismét alulról felfelé, gyorsan, hadarva, alig gondolkozva, alig látva a számokat.

Féjét tenyerébe hajtotta. Összeszedte emlékezőtehetségét. Nem felejtett-e el valamit beírni, nem adott-e ki valakinek két milliót nyugta nélkül? Hiába, nem jutott eszébe ilyesmi.

Azután megint a becsület elvesztésére gondolt. Majd a börtön, a meghurcoltatás, a család szegénye... Nem tudta magát megnyugtanni azzal, hogy ártatlan. Ha főnöke túl is tenné magát a két millió hiányán, ő nem tudná elviselni a szegényt és a gyanút, nem tudná elhinni sohasem, hogy van valaki, aki nem őt tartja sikkasztónak.

Szeméből könnyek törtek elő. Ez hát egy dolgos élet, a becsület jutalma? Itt kell végeznie? Ez a sors? Feleségére és kisleányára gondolt. Vajjon mi sors vár ezekre, ha ő börtönbe kerül? Az emberek ujjal fognak rájuk mutatni: «a sikkasztó Halmos Béla felesége és a leánya!» Összetörve, borzalmas lelki kínok között ült asztala mellett.

Mikor a remény kissé feléledt benne, ismét összeadta a végzetes számokat, de hiába. Most már hat, azután tizen-negy millió hiányzott. Mindig más szám jött ki... már a százazresek, a tízezresek sem vágtak...

Újra gondolatokba merült. Látta, hogy becsületének vége. Ha a börtönt el is kerüli főnökének jóvoltából, állását ezek után nem tarthatja meg. De a két milliót pótolni fogja... Igen, mihelyt pénze lesz... Eladja az ékszereit, a könyveit, ami fölösleges s azután... Nem, ilyen szegényben nem élhet... senki sem hinné el, hogy ártatlan, azt mondanák, hogy visszaélt főnöke bizalmával.

Szeme a naptáron akadt meg. Holnapután a szent este... Már meg is vette feleségének és a kisleányának az ajándékokat... azt fogják hinni, hogy az elsikkasztott pénzből vette...

A nagy, meglelt férfi keserves zokogásra fakadt. Az ártatlan ember nem tudta védeni magát. Megrendülésében egy rettenetes gondolat öltött formát benne: nem szabad megvárnia a rovancsolást! Mindent meg fog írni főnökének s az megérti — egy meghalt ember ártatlanságát, elhiszi utolsó szavát!

Reszketve kereste meg íróasztalának fiókjában a revolvert. Felhúzta s azután maga elé tette.

A felesége előtt nem merne fölemelt fővel többé megjelenni. A gyañu állandóan kísértené s ha gyermeke, ez a kicsi ártatlanság valaha megtudná, mivel vádolták apját... Nem... soha... becsületét csak életével válthatja meg!...

Még egyszer megkísérelte a bűvös számok összeadását. Két millió hiányzott...

Kezébe vette a fegyvert, magában egy imát mondott el s azután a csövet homlokához illesztette.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó s a kis Piroska hálóköntösben apjához futott.

— Mit csinálsz, apukám? Gyere már aluszkálni! Mesélj nekem valamit, én nem tudok elaludni, ha nem mesélsz...

— Igen, kicsi leányom, megyek, ha készen leszek! Azután sokat mesélek neked, meg anyuka is... sok szomorú, igaz mesét... de most menj szépen aluszkálni, menj, kicsi szentem...

— Nem megyek, gyere te is, apukám, olyan sokat dolgozol... Mit csinálsz, apuka?

Halmos megrettenve dugta egyik kezét, amelyben a revolvert szorongatta, az asztal alá. Arca halálosan sápadt volt, a szó csak törve hagyta el ajkát s a pillanat még fájdalmasabb volt, mint előbb, amikor egyedül volt nehéz gondolataival. Könyörgött kisleányának, menjen szépen aludni, hogy ő azután végezhesen magával. De a kis Piroska makacs volt.

— Nem, apukám — mondotta — én is itt maradok, amíg készen leszel. Mit csinálsz? — kérdezte és már kapaszkodott fel apja ölébe.

— Összeadom ezeket a számokat, kis csibikém! — felelte édesapja szomorúan.

— Én is összeadom, apukám! — szólt — Mi már százíg tanultunk összeadni az iskolában!

Apja kissé elmosolyodott, de már nem tudta elüzni maga mellől gyermekét. Oly jól is esett neki, hogy még egyszer hallhatja ennek a gyönyörű kicsi hajtásnak a csacsogásait.

S a kisleány nagy komolyan hozzáfogott a számoláshoz. — Melyiket adjam össze, apuka? — kérdezte.

Apja szomorúan, megrettenve, de valami csodálatos ösztöntől is hajtva mutatott rá a milliós sorra.

— ... $+ 8 = 67$ $+ 5 = 72$ $+ 8 = 80$ s szépen folytatta százon túl — százharmincig!

Mikor a végösszeget összehasonlította apja kezeírásával, örömmel kiáltott fel:

— De apukám, hiszen te rosszul írtad ide az összeget! Ez nem százhuszonnyolc, hanem százharminc! — nevetett s kis kezeivel tapsolt örömben, hogy jobban számol, mint az apukája.

Halmos dermedt tekintettel, még inkább elsápadva nézett gyermekére. Hogyan? Ő tévedett volna százszor is az összeadásnál... két millióval?

— Add... add... össze fel... felülről... lefelé!... — hebegte izgatottan, míg a revolver kicsúszott a kezéből a padlóra.

A kislány újból hozzáfogott, de előbb egy kis magyarázatot fűzött művészetéhez:

— Tudod, apuka, az iskolában csak százig tanultunk összeadni, de anyuka megtanított engem ötszázig is és tovább is tudok... úgy kell, mint százig!...

És adta össze a számokat. A milliók számsorában ismét százharminc jött ki.

Halmos most már maga tett próbát. Lassan, minden szót külön hangsúlyozva adott össze:

— ...96 + 5 = 101, 101 + 7 = 108, 108 + 7 = 113...

— Ötös, apuka, ötöst kapsz számtanból! — vágott közbe a kisleány — száznolc meg hét az száztizenöt! — és újra tapsolt kezeckéivel a rajtakapásért.

Halmos újra összeadta a sort. Megint ugyanazt a hibát követte el. A kis Piroska ismét észrevette. Azután fentől lefelé adta össze a számokat. S a sor végén csodálatosképpen ugyanazok a számok jöttek ki: 96 + 5, 101 + 7, 108 + 7... 113...

Most már vigyázott a hibára. A végzetes helyet megjelölte s nem tévesztette el. Es pontosan kijött a százharmincmillió, az a szám, amelynek az árukönyvek alapján és a becslület szerint is ki kellett jönnie.

Mikor Halmos tudatára ébredt végzetes tévedésének és a sajtóságos, megmagyarázhatatlan összeadási hiba már nem kísértette, amikor a megbabonázott szám elvesztette bűverejét, felkapta kislányát, összecsókolta s mélységes megdöbbenésselmondotta:

— Te, kicsi, édes, mentőangyalom, te!

Kimondhatatlan szeretettel, az élet új felpezsdülésével, a becsületesség büszkeségével ölelte magához Piroskát, az okos kicsi leányt s rohant vele anyjához, hogy megossza vele a végtelen örömet.

Halmoséknak még sohasem volt ilyen boldog karácsonyuk, mint ebben az évben!

TANÁCSADÓ

Kérdés. Használt bélyegeimet hogyan értékesíthetem? (T. J. Erdőcsokonya.) — **Felelet.** A bélyegeket kiadóhivatalunk értékesíti és az érte kapott pénzt előfizetése javára írja. Legalább 30.000 korona névértékű teljesen ép, fogazataiban sértetlen bélyeget kell küldenie.

Kérdés. 1. Rheumám ellen mit használjak? 2. Krizanthémum kertészetéről van-e könyv? (Cs. Pál) — **Felelet.** 1. Forduljon orvoshoz, aki csak megvizsgálása után adhatja a legjobb tanácsot. 2. Czapáry: Virágtenyésztés című könyve 4100 koronáért kiadóhivatalunknál megrendelhető.

Kérdés. Melyik szakkönyv foglalkozik az állatok fehérje, keményítő stb. szükségleteivel s melyik szakkönyv ismerteti az állatok takarmányozását részletesen? (Cs. J.) — **Felelet.** Legmegfelelőbb Cselkó István «Takarmányozástan» című könyve, ára 18.000 korona, mely megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál, Budapest, VI., Ó-utca 10.

Kérdés. Nemesített vetőmagvak hol szerezhetők be? (M. M.) — **Felelet.** Nemesített vetőmagvak (Székács-féle) beszerezhetők a Vetőmagnemesítő R.-T. útján (Budapest, V., Mérleg-utca 3.). Rendelés esetén a nevezett vállalat a nevezett óhajtó gazdához legközelebb eső nemesítő telepéről szállítja az illető kérésére a vetőmagot.

Kérdés. Ki a legjobb belgyógyász? (H. L., Budapest.) — **Felelet.** Legnevesebb belgyógyászaink egyike Korányi Sándor dr. (IV., Váci-utca 42.) és Bálint Rezső dr. (VIII., Szentkirályi-u. 46)

Kérdés. Milyen képzettséggel lehetek református lelkész? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Gimnáziumi érettségivel. Az érettségi után a református teológiát kell elvégeznie.

Kérdés. Kis ezüst-, bronz- és Károly-csapatkereszt kitüntetésem van, szüleim után négy holdat fogok örökölni, feleségem ugyanannyit. Földem, házhelyem nincs. A földreformeljárás során igényelhetek-e földet és házhelyet? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Házhelyre minden körülmények között igényjogosult, földre azonban — tekintettel arra, hogy összesen nyolc holdat fognak örökölni — csak akkor, ha elegendő földterület áll rendelkezésre.

TRÉFÁK

Hadifogságban.

Kérdik Jánost, mit evett a fogság alatt Oroszországban.

— Rántott répát — feleli rejtélyesen.

— Hát az mi fán terem — tudakolják.

— Úgy kellett a földből kirántani! — hangzik a válasz.

(Beküldte: Kovács József, Magyaregregyről.)

Ó, azok a nők!

Első úr: Tudod, miért jár ez a nő állandóan kutyával?

Második úr: Bökd ki már?

Első úr: Hogy ne mondják róla: a kutya se jár utána.

(Beküldte: Veres Ferenc, Sarkadról.)

Vendéglőben.

Vendég: Hé, pincér, ebbe a főzelékbe valami beleesett!

Pincér: Tévedni méltóztatik. Az a húsföltétel!

A koma.

Bíró: Hallja kend, azzal vádolják, hogy legazemberezte a komáját. Meri ezt tagadni?

Vádlott: Megkövetem a bírót, ha segítetek velem a dolgon, biz én merem!

Falusi lány levele Pestről.

... Tudatom kenddel, hogy az Isten nagyon fölvitte a dolgomat, mert az ötödik emeleten lakom.

Le az alkohollal!

Egy antialkoholista gyűlésen beszél a szónok:

— Az alkoholtól óvakodjunk! Az alkohol öl, butit! Nézenek meg engem például, uraim...

Erre egy hang közbevág:

— Látjuk!

Karácsonyi bánat.

— Miért sírsz fiacskám olyan keservesen:

— Nagy bánatom van, bácsi. Annyi cukrot meg mákoskalácsot ettem, hogy nem bírok enni a finom vacsorából...

A nagy keserv.

Gyerekek sivalkodnak az utcán. Egy pöttömnyi lurkó torkaszakadtából sír.

— Miért sír ez a csöppség? — kérdé egy jószívű asszony a nagyobb gyerekektől.

— Mert nem kapott az iskolában karácsonyi vakációt.

— És miért nem?

— Mert még nem jár iskolába!

Helyesen válaszol

a takarékos és okos háziaszszony, ha más kávépótlék vételére akarják rábeszélni:
«Ne fáradjon!... Én kávémat mindig csak a kávédarálóval ellátott

„Valódi Franck“-kal főzöm. Csak azt adja nekem!»

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az OMGE közgyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az elmúlt vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését Somssich László gróf elnöke alatt. Az elnök megnyitó beszédében a mezőgazdaság időszerű kérdéseivel foglalkozott. Megjelölte azt az utat, amelyen haladnunk kell az ország mezőgazdaságának fejlesztése érdekében. A mezőgazdaság egészséges fejlődése biztosítható a helyes kiviteli és devizapolitikával, a kísérletügyi intézmények támogatásával, a gazdasági szakoktatás fejlesztésével, a szaktudás terjesztésével és a gazdák részére megfelelő hitel biztosításával. Arra kérte az egész ország gazdatársadalmát, hogy támogassák az OMGE-t, amelynek működése csak akkor lehet sikeres, ha az egész ország gazdatársadalmát sorakozik zászlója alá. Ezután Hadik János gróf emelkedett szólásra, aki beszédében a földreformnovellával foglalkozott. Részletesen kifejtette, hogy a földbirtokososztály nincs ellene egy méltányos és igazságos földbirtokreformnak. A novella bírálatánál kifogásolja, hogy a novella az Országos Földbirtokrendező Bíróságnak túl nagy hatalmat és jogot ad, amely esetleg önkényre vezethet. Utána Balogh Elemér, a «Hangya» ügyvezető-igazgatója szólott a létesítendő jegybankról és ezzel kapcsolatban a mezőgazdasági érdekeknek a jegybanknál való érvényesüléséről. Kifejtette, hogy a szövetkezetek és a mezőgazdasági érdekképviseletek mozgalmait indították abból a célból, hogy a létesítendő jegybanknál a mezőgazdasági érdekek is érvényesüljenek és hogy a vezetésben a mezőgazdaság is aránylagosan megfelelő helyet kapjon. Javasolja, hogy küldjenek ki egy bizottságot, amely majd megállapítja és összegezi a gazdatársadalom kívánásait és a meginduló tárgyalásokon képviselni fogja a gazdatársadalmat. Végül felhívta az ország gazdaközönségének összességét, hogy a létesítendő jegybank alapításában minél nagyobb számban vegyen részt, mert csak ez útton tudja a gazdaközönség jogos kívánásainak teljesítését biztosítani. Bernát István tartotta meg ezután emlékbeszédét néhai Mezey Gyula, az OMGE volt alelnöke és országos hírű gazda felett. Utána Meskó Pál, a «Hangya» ügyvezető-igazgatója javasolta, hogy Mezey Gyula emlékének méltó megörökítésére síremléket emeljenek a gazdasági érdekképviseletek és szövetkezetek adakozásából. A folyóügyek elintézése után a közgyűlés Miklós Ödön elhunytával megüresedett elnöki állásra egyhangulag Purgly Emil választotta meg.

Baromli- és galambkiállítás volt Debrecenben.

A Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztők Egyesülete december hó 7., 8. és 9. évi országos baromfi- és galambkiállítást rendezett Debrecenben. A kiállítást december hó 7-én délelőtt nagy közönség jelenlétében a földművelésügyi miniszter képviselőjében Békéssy János m. kir. gazdasági főfelügyelő nyitotta meg. A kiállításon számos jónévű tenyésztő vett részt és igen szép anyag került bemutatásra. A kiállítással kapcsolatban december hó 8-án két előadást rendezett az egyesület. Szász Alfréd dr., a m. kir. állatorvosi főiskola magántanára, a baromfiak gyakoribb fertőző betegségeiről, Bakos László gazd. akadémiai tanár pedig a baromfiak helyes takarmányozásáról tartott előadást.

A tejtermelés időszerű kérdései.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjgazdasági bizottsága a gazdahét folyamán szintén ülést tartott, amelyen behatóan megtárgyalta a tejjgazdaság összes időszerű kérdéseit. Nagy érdeklődést keltett Weiser István dr. kísérletügyi igazgatónak előadása, aki a tejkémia köréből nyújtott értékes ismereteket és tanácsokat. Foglalkozott a bizottság a tehenészetekben tapasztalható takarmányozási hibákkal s elhatározta, hogy ezek orvoslásának kérdését legközelebbi ülésén minden szempont feltárása mellett behatóan meg fogja vitatni. Örömmel vette tudomásul, hogy a martonvásári uradalomban egy olyan rendkívüli tejelőképességű tehenre bukkantak, amely már hetedik hónapja naponként átlag 36 liter tejet ad, igen magas zsírtartalommal. Kíváncsnak mondotta ki a bizottság, hogy a tej minőségének javításával kapcsolatos rendeletek intézkedéseire vonatkozólag a gazdák véleményét is meghallgassák. Erélyesen tiltakozott az ellen, hogy egyes árvizsgáló bizottságok még mindig beleavatkoznak a tejárak szabad alakulásába. Különösen nagy vita fejlődött ki Konkoly-Thege Sándor titkár előterjesztése alapján a tejárak kérdésében. Az a vélemény alakult ki, hogy leghelyesebb a tejszerződéseket az abrakalakmányok árával kapcsolatban megállapítani, mert a tejáraknak a termelési költségekhez igazodó fejlődése csak így biztosítható.

A szövökláció egyéves eredménye.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége december 8-án tartotta meg országos nagygyűlést az új városháza nagytermében. A gyűlésen résztvett a kormányzó neje is. Tormay Cecil elnöknyitotta meg az ülést. Vázolta a háziipari tevékenységet és adatokkal bizonyította, hogy a háziipar és a gyári ipar együttvéve is még mindig csak egyötöd részét képes kielégíteni a szükségletnek. Arra kérte a magyar asszonyok nevében a magyar férfiakat, hogy ajándékozzák meg az országot a férfiak egységével is, amivel a parlamentben tapasztalható pártoskodásra célozott. Zichy Róza ismertette a szövökláció egyévi munkájának nagyszerű eredményét. A felállított telepeken 450 szövöklák dolgozik és 12 800 méter törülközőt, 14 000 méter vásznat, 2000 méter lepedővasznat készítettek, amit mind értékesítettek.

Megalakult a debreceni körzeti hitelszövetkezet.

Az elmúlt hét vasárnapján alakult meg a második körzeti hitelszövetkezet Debrecenben. Az alakuló közgyűlésen jelen volt Mikó Gábor, az OKH ügyvezető igazgatója, a pénzügyminisztérium képviselőjében Rauscher Aurél miniszteri tanácsos, az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről Almásy Imre gróf, továbbá Hadházy Zsigmond debreceni főispán és Magoss György debreceni polgármester. A debreceni, hajdusági, szatmári, békési és szolnoki gazdatársadalom nagyrésze is résztvevett az ülésen. Mikó dr. elnöki megnyitójában rámutatott a körzeti hitelszövetkezetek feladatára s kiemelte azt, hogy a gazdatársadalom csak abban az esetben számíthat a mezőgazdasági hitel rendezésére, hogyha előbb felépíti a maga hitelszövetkezeteit a központi hitelszövetkezetekben. Ezután megalakították a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetet, amely már rövidesen meg is kezdi működését.

Új gazdasági főtanácsos.

A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Rethy Aladár királyi tanácsos, magyar királyi gazdasági főfelügyelőnek a hazai mezőgazdaság fejlesztés körül szerzett érdemei elismerésül a gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

a Weisz Manfréd acél- és fémművei részvénytársaság mezőgazdasági gépgyártmányainak vezérképviselete

Reményalap:

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

SÜRGÖNYCIM: «PYRAMIS».

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági, gép-, műszaki, gabona-, liszt-, takarmány-, gyapjú- és biztosítási osztály.

Vetőmagtisztítóüzem. Bankosztály.

A magyar és osztrák kormány megállapodott a magyar bor kedvezményes kivitele ügyében.

A magyar kormány a legutóbbi napokban tárgyalásokat kezdett az osztrák kormányval azért, hogy a tizenhárom fokon felüli magyar természetes borok Ausztriába kedvezményes bortételek mellett vámoltassanak el. A tárgyalásokon az osztrák földművelésügyi minisztérium két borszakértője vett részt, akik három napon keresztül tárgyaltak a magyar földművelésügyi minisztérium megbízottaival. A tárgyalások eredményeképpen megállapodtak a kedvezményes elvámolás alapjául szolgáló vizsgálati eljárásokban és erről a magyar királyi borvizsgálati intézet által a kiszállítás alá kerülő borokról kiállítandó bizonyítványok tekintetében. Az osztrák kiküldöttek ez alkalommal megtekintették a kecskeméti, gyöngyösi és balatonmelléki bortermő vidékek egyes borpincéit. A magyar bortermelés fejlett fokáról a legjobb benyomásokat szereztek. A magyar kormány *sikerült a megállapodás által a magyar borok kivitelének fellendítését nagy mértékben előmozdítani.*

A Közélemezési Tanács hozzájárult a főzölszít kiviteléhez.

Az Országos Közélemezési Tanács kivitel, behozatal és gabona szakbizottsága legutóbbi ülésén megállapította, hogy a főzölszítból a beföldi fogyasztás teljes biztosítása után bizonyos feleslegek állanak rendelkezésre. Ennek alapján a Tanács azt a javaslatot tette a kormánynak, hogy decembertől kezdve a havonként kivitelre kerülő nullás liszt mennyiségének megfelelően minden öt métermázsza nullás liszt kivitele után *egy métermázsza kettős liszt kerülhessen kivitelre.*

Tizenötézer korona egy métermázsza cukorrépa forgalmi adója.

A pénzügyminisztérium a napokban bocsátotta ki a cukorrépa forgalmi adójáról szóló rendeletét. A rendelet szerint az 1923—24. évi termelési időszakban a cukorgyárba, illetve a szeszgyárba beszállított répa forgalmi adója egységesen *métermázsanként 15 000 korona.* Önként értetődik — mondja a rendelet — hogy ez az ármegállapítás kizárólag a cukorrépa forgalmiadó lerovása szempontjából történik és a megállapított ár a répáért adott ellenszolgáltatások teljes értékét magában foglalja.

Az elkobzott magyar javak sorsáról vegyes bíróságok döntenek. A háború alatt elkobzott magyar javak sorsáról a trianoni békeszerződés úgy rendelkezik, hogy azokat abbant az állapotban kell visszaadni, amelyben a lefoglalás előtt voltak. A végrehajtást a békeszerződés vegyes döntőbíró-ságokra bízta, amelyek közül a *magyar-cseh és magyar-román döntőbíró-ság már megalakult* és a magyar-jugoszláv döntő-bíró-ságok teljesen önhatalmúak, a román vonatkozású ügyeket Párisban, a cseh vonatkozásúakat Hágában azonnal tárgyalni kezdik, amint a feltételeknek a panaszos fél eleget tett. Az elkobzásokat és lefoglalásokat *legkésőbb december 31-ig kell bejelenteni a vegyes döntőbíró-ságoknál.* A döntő-bíró-ságok jogköre teljesen önhatalmú és érvényes ítéletet hozhat olyan ügyben is, amelyben már a megszálló állam bírósága részéről végleges döntés történt.

Asthmát, tüdőcsúcsburatot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrásy-út 87. sz. Telefon: 123—82.

Plébánosbeiktatás és harangszentelés Algyő községben. A csongrádmegyei Algyő községben leikemelő ünnepség folyt le. *Dinka József* plébánost iktatták be plébániájába és ugyanekkor szentelték fel az új harangokat is. A kettős ünnepet szentmisével nyitották meg, amelyet *Bagos Béla* tápéi esperesplébános celebrált. Algyő község háromezer lakosa, akik egytől-egyig törpebirtokosok az összes *hegyúri lerheket* maguk fedezik. Az új harangokra való gyűjtést az ideai aratás után kezdjék meg s máris megkondultak ősi templomukban az új harangok Új templomépítésre a plébános beiktató ünnepségén 563 métermázsza gabonát ajánlottak fel az algyőiek. Ez a község valóban példáját mutatja a vallásos érületnek.

Jászladányi szépség a rokkánál.

Meghalt az olasz-magyar követ. *Castagneto* Gaetano herceg, a budapesti olasz királyi követ, meghatalmazott miniszter, szombat délután, közvetlenül ebéd után, amikor már társalgójában tartózkodott, felesége jelenlétében *hirtelen megsédült, szívéhez kapott, egy karosszékre zuhant s pár pillanat múlva kiszenvedett.* A gyorsan előhívott követségi orvos már csak a halálát állapíthatta meg. A herceg váratlan halála nagy megdöbbenést keltett mindenfelé, mert a követ lelkes magyarbarát volt és Budapest társaséletében nagy szerepet játszott. Az elhunyt diplomatára holttestét hétfőn szentelték be az olasz követség Eszterházy-utcai palotájában és még aznap *Nápolyba* szállították.

Coolidge elnök három magyar iker keresztapja. *Izsó Gyula* Amerikába szakadt magyarnak a családja néhány nappal ezelőtt *hármás ikrekkel szaporodott.* Izsó Gyula, aki a newyorki közúti vasúton jegyelárúsító, *Coolidge* elnököt kérte fel a hármás ikrek keresztapaságára. Az elnök szíves levélben értesítette Izsót, hogy *a keresztapaságot elvállalja.*

Ha kellemes karácsonyi ünnepeket akar

magának olcsó pénzen szerezni, akkor vegye meg az **Új Barázda** napilap karácsonyi számát.

Eltemették Tremmel Mátyás honvédörvezetőt. A Lázár-kávéházban meggyilkolt Tremmel Mátyás honvédörvezető holttestét a Hungária-út katonai kórház halottaskamrájában ravatalozták fel. A ravatalt az ÉME, az MOVE és az egyetemi ifjúság bajtársi egyesületének koszorú borították el. Ezek az egyesületek *testületileg vettek részt a meggyilkolt honvéd szerdai temetésén.* Az egyházi szertartás után a koporsót gyászkoszorra tették és a menet teljes katonai díszsel megindult a rákoskeresztúri temető felé. A katonai zenekar mögött a végtségességre kirendelt *díszszakasz haladt.* A gyászkosci után a városparancsnokság, a helyőrség tiszti küldöttségei és a különböző társadalmi egyesületek képviselői mentek. A temetőben, a beszentelés után az ÉME, a MOVE és az egyetemi bajtársi egyesületek szónokai búcsúztatták el Tremmel örvezetőt. Ezután a *díszszakasz sortűzet adott,* majd a katonai zenekar eljátszotta a Himnuszot. Ezzel a gyászszertartás véget ért. Az örvezető gyilkosát, Löbl Józsefet letartóztatták s felebezését a vádtanács is elutasította.

Halálozás. Héjj Imre, a hasonló nevű szíjgyártó cég tulajdonosa m. hétfőn este 7 órakor, életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Héjj Imre dr., nemzetgyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője, az elhunytban édesapját gyászolja.

Egy székegy borzalmas öngyilkossága. Péter József 65 éves kibédi gazda hosszas betegsége fölötti elkeseredésében dinamitpatront tett a hasára és azt felrobbantotta. A hatás borzalmas volt. A robbanás a szerencsétlen ember testét széjjelszaggatta. Rögtön kiszvedett.

Papirzacskó helyett ezermárkásba csomagol a trafikos. A bajorországi *Mühdorfban* egy trafikos a nála vásárolt cigarettákat ezermárkás bankjegyekbe csomagolva adja a vevőknek, papirzacskó helyett. A trafikos e tetteivel takarékoságnak hódol, mert ma Németországban egy papirzacskó ára 4800 márka.

Ötvenéves a rendőrség. A főkapitányságon az elmúlt hét szombatján ünnepelte az államrendőrség az *államosítás 50-ik évfordulóját.* Az ünnepségen *Marinovich* Jenő főkapitány tartott emlékbeszédet. Majd *Rakovszky* Iván belügyminiszter beható ismertetését adta a rendőrség ötvenéves munkájának. Kijelentette, hogy *csak az a jó rendőrség, amely nem politizál.* A politikának csak akkor szabad a rendőrséghez hozzáférnie, ha a polgári rend és a haza biztonsága követeli ezt tőle. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: «A rendőrség nem hatalom, hanem erő, amely a társadalmi rendet megvédelmezi és hatalommá csak akkor válik, ha szembe kerül olyannal, aki a rend ellen tör. Ez a szempont vezesse azokat, akik a rendőrség működését irányítják. Az ünnepség befejezéséül az énekkar a Himnuszot énekelte el.

A HADRÓA országos közgyűlése. Szombaton folyt le a hadigondozottak társadalmi érdekképviseletének, a HADRÓA-nak, ez évi országos közgyűlése. A közgyűlést, amelyen mintegy 400 fővárosi és vidéki kiküldött hadirokkant volt jelen, *vitéz békési Csanády* Frigyes gyalogsági tábornok nyitotta meg lelkes beszéddel, majd *Macher* Richárd központi ügyvezető-igazgató olvasta fel évi beszámoló jelentését. Az évi jelentéshez több kiküldött szót hoztak s egyesek felpanaszolták, hogy a kormány a hadigondozottaknak még mindig nem utálja ki a hónapokkal ezelőtt engedélyezett magasabb rokkantellátási díjakat. A gyűlés egyhangulag a jövedelmi határ eltérése mellett joglalt állást. A kormányhoz terjesztendő határozati javaslat elfogadása után az indítványokat csaknem kivétel nélkül letárgyalta a közgyűlés. A közgyűlés a legnagyobb rendben folyt le és a kormányzó, József királyi herceg, valamint a kormány távirati üdvözlése után a Himnusz eléneklésével ért véget.

Az angol kormánypárt vereséget szenvedett a választásokon. Angliában most folytak le a választások, amelyek a kormánypárti konzervatívok vereségével végződtek. Az angol választások végleges eredménye a következő: Konzervatív párti mandátumok száma 256, a mult évi 346-tal szemben, munkáspárti mandátumok száma 192, a mult évben 145, liberális mandátumok száma 156, a mult évben 115, különböző párti mandátumok száma 10, a mult évben 9. Baldwin miniszterelnök le akart azonnal mondani állásáról, de a király kívánságára legalább *január 8-ig, az új ülészak megnyitásig nem távozik helyéről.* Baldwin utódjaként *Macdonald* munkáspárti képviselőt emlegetik.

Az «Ecclesia» harangjairól. Tekintetes Harangművek Igazgatóságának, Budapest. Egy év alatt 4 harangot rendeltünk Önöknél. Előbb a «Fis» 660, «H» 280 kg. súlyúakat, most pedig «D» 1386 és «A» 407 kg. súlyúakat, mely utóbbiakat Önök szíves jelenlétében nálunk felejtethetetlen ünnepség keretében a Pápai Nuncius Úr Öccellenciája szentelte fel december 2-án. Ezek a mi adventi harangjaink az előbbiekkal együtt az Önök által tanácsolt és nálunk Magyarországon még, sajnos, ritkán alkalmazott kombinált hangok szerint harmónikus, melodikus együttesben (D-Fis, A. H.) oly elragadó szépen szólnak, hogy híveink állandóan hangos elragadtatással szólnak a harangokról és magam mindig bevárom a harangozást, mely nemcsak élvezetet nyújt, hanem legnemesebb hangulatot is ad az istentiszteletek végzéséhez. Magam és egyházközségem nevében Önöknek igaz hálámát és köszönetet nyilvánítom azért, hogy ily kitűnően zenélő harangokat nyújtottak és hogy a harangok leszállítása és elszámolása körül annyi megértő figyelmet és méltányos ügykezelést tanúsítottak, amely valóban méltó ehhez a nagylelkű adakozáshoz, mellyel híveim 4 harangot siettek Isten dicsőségére templomunknak beszerezni. Törökzentmiklós, 1923 dec. 11. Igaz tisztelettel Lovag Dr. *Kucsera* Ferenc esperes s. k.

Az Ecclesia Rt. Tek. Igazgatóságának, Budapest. 1923 november 21-én megérkezett 163 kg. súlyú «D2» hangú és 50 kg. súlyú «A2» hangú harangjainkat 1923 december 2-án szép és örömteljes ünnepség keretében benediktáltattuk. Mindkét harangunknak, de különösen a «D2» hangú harangunknak nagyon kedves és kellemes hangja önkéntelenül is állítatra gerjeszt az embert. Új harangjainknak úgy kivitelével, mint hangjával igen meg vagyunk elégedve. Úgy én magam, mint híveim nevében fogadjuk a tek. Igazgatóság elismerésünket és köszönetünket. Óreglak, 1923 dec. 7. (Somogy megye). *Milkovich* László s. k., róm. katolikus lelkész.

Minden magyar ember Amor bajuszpedrót használ. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

VILAGHIRŰ
GUTMANN
RUHA
TESZI AZ EMBERT

Rákóczi-ut 16

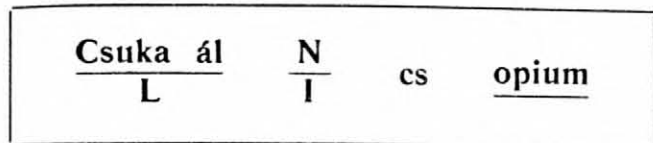
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Ifjabb Papp Imre Szentestől.)

2. Betűrejtvény.

(Beküldte: Szendi Horváth Mihály Orosházáról.)

3. Betűrejtvény.

Sz	Sz	E	E	K	Járomű
K	K	K	É		Város
É	É	É			Testrész
R	R				Famű
Z					Mássalhangzó.

(Beküldte: Nagy János Vászolyról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő évi 2-ik számunkban közöljük.

A 48-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Búsan sírdogál egy kis fiú a családi fejfánál.**

2. Betűrejtvény: **Rendet tarts mindenben.**

3. Betűrejtvény: **Kellemes ünnepek.**

Megfejtették: Juhász Kálmán, Vörös Vince, Buczkó Béla, ifj. Oláh János, Illavicska Alajos, Nyíri Gyula, Szalay Zoltán, Kezsmárky István, Boros Mihály János, Tóth György László, Szendi Horváth Mihály, Flínek György, Sándor István, Komáromi Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szalay Zoltán (Budapest), Juhász Kálmán (Jánoshalma), ifj. Oláh János (Tiszaderzs), Komáromi Sándor (Budapest), Buczkó Béla (Törökszentmiklós).**

A 49-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

Szerkesztői üzenetek.

Ifj. K. L. Őrszentpéter. A képrejtvény jó, egyik közlésére sor kerül. — Gs. J. Cegléd. Több jó van köztük. — K. J. Kócsér. Ha rejtvényt küld, a megfejtést is közölje velünk, anélkül nem használhatjuk. — Sz. H. M. Orosháza. A betűrejtvényt elfogadtuk. — B. M. Budapest. Akad köztük most is, mint mindenkor, jó. — P. R. Tokod. A vonalrejtvény jó! — B. J. Gamás. A képrejtvény jó! — S. I. Szentetornya. A rejtvények jók. — H. K. Fankasz. Három rejtvényt szoktunk közölni, ha valaki közülük csak egyet fejt meg, ennek dacára is résztvesz a sorsoláson. — W. Á. Kőröstarcsai kiterő. A rejtvény jó; bármikor küldhet. — Sz. I. Tótkomlós. A képrejtvény megfelel. — F. Gy. Budapest. Több jó van köztük. — Ny. M. Csanádpalota. A most beküldött rejtvények között is több jó van; a mult számaink egyikében közöltünk öntől rejtvényt. — V. V. Kisbicsérd. A képrejtvény jó, a 48. számban megjelent egy rejtvénye. — K. J. Magyaregry. Több jó rejtvényt kaptunk, a tréfák közt is akad jó. — E. J. Érsekvadkert. Válogatunk belőlük. — K. P. Égethalompusztá. A második tréfát használhatjuk. — B. J. Uszod. A tréfa nem vált be; a betűrejtvény jó. — N. J. Vászoly. A vers még nem üti meg a mértéket; a rejtvények közül válogatunk. (Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 16-án.)

Gabona, liszt és hüvelyesek. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 110—111.000, pestvidéki 109—110.000, 79 kgr.-os tiszavidéki búza 113.000—113.500, pestvidéki 112—112.500, rozs 84—85.000, árpa (tak.) 73—75.000, árpa (sör) 80—85.000, zab 82—84.000, tengeri (ó) 82—84.000, tengeri (új) 72—74.000, repce 195—210.000, köles 85—87.000 K métermázsánként. — **Lisztárak.** Búzaliszt 0-ás 2210, 2-es 1960, 6-os 1600, 7-es 1190, takarmányliszt 700, korpá 520, rozs 0-ás 1700, 1-es 1540, korpá 520 K kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Jobbminőségű ökör 4800—5000, kivételesen 5100—6000, közép 3400—4600, silányabb 2200—3200, bika jobbminőségű 4200—4900, kivételesen 5100—5300, silányabb 2800—4200, tehén jobbminőségű 3900—4500, kivételesen 4600—5000, silányabb 2200—3700, kicsontozni való marha 2000—2200, növendékmarha 2700—4000 K kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Kőnyű 8900—9700, közepes 9450—10.200, nehéz 9400—10.300 K kilogrammonként élősúlyban.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű ó 36.000—45.000, másodrendű ó 26.000—35.000, harmadrendű csomagolásra 15.000—25.000, nádtakarmány, száraz 12.000—13.000, muharszéna 40.000—48.000, lucernaszéna 45.000—59.000, takarmányrépa 10.000—16.000, alomszalma 19.000—17.000, zsúpszalma 26.000—27.000 K métermázsánként. — **Műtakarmánypiac.** Az irányzat szilárdabb, a fogyasztás javult. Árak: korpá prompt 470, malmoknál 520, 8-as 660, malmoknál 700, szárított répaszelet 550, olajpogácsa 700, sörtörköly 400, malátacsira 440, melasz 360, lótap 300, konkoly 560 K kilogrammonként.

Baromli és tojás. Csirke párja 11—24.000, tyúk párja 22—35.000, hizott rucá 12.000, hizott lúd 12.000, hizott pulyka 5—7000, libamáj 22—36.000, lúdzsír 16.000 K kilogrammonként. Tojás darabja 800—900 K.

Bor. A belföldi fogyasztás részére állandóan, de természetesen csökkent mértékben folytak a bevásárlások. Homoki borokért 11 fokos és ennél magasabb fokúért hektoliterenként 60.000-tól egészen 100.000 K-ig fizetnek. A 13 fokon felüli borok, édeskes tételek és egyáltalában finomabb minőségűek 120—140.000 K-ig kerültek eladásra hektoliterenként. Mórán körülbelül 13 fokos árú hektoliterenként 180—240.000 K-ba kerül. Ilyen áron más, finomabb hegyi borok is kerültek eladásra, sőt Bada. csonyban kiválasztott minőségűek még drágábban is.

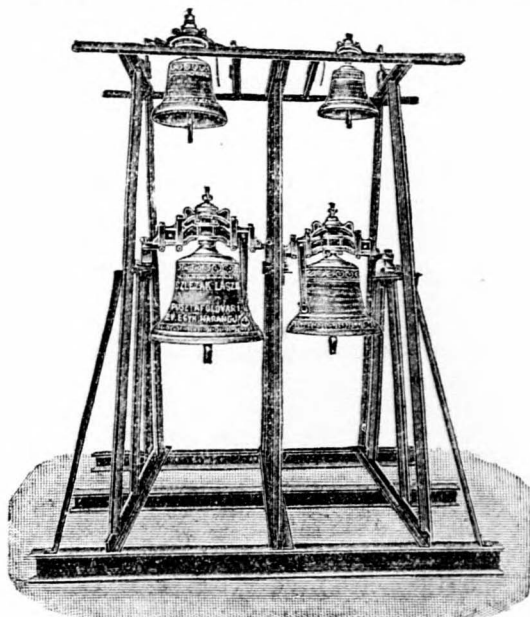
Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
SZLEZÁK LÁSZLÓ
 és közreműködői
Szlezák Ráfael és Menner István

harangércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgvár
BUDAPEST, VI. KER., FRANGEPÁN-UTCA 77. SZÁM.

(Saját házában.)

Telefon: 139—62.

A nyugati p. u.-tól induló BUR vasúti «Órház» megállóhely. A. B. C. J. kocsikkal. Az 1900. évi párisi világ- és 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél.

AZ AGYVELŐ TÖRTÉNETE

ELBESZÉLÉS. • IRTA: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

(4. folytatás.)

Sebes átsietett a szomszéd terembe. Ott hörgött haldokolva a műtőasztalon a hatalmas természetű szerb katonatiszt. Természetesen meztelenül. Az egyenruháját már a fővételi irodában leszedték róla. Sebes egy szempillantást vetett a vérző sebesülre s aztán, mialatt az ápolónő az egész mellkast lemosta szublimát-oldattal, behozta a laboratóriumból az üvegburában mesterségesen működő kettes számú szívet. Alttársa gondolni sem lehetett. Cselekedni kellett. Egy másik ápoló most odairányította a villamos fényvetőt a hörgő ember szíve fölé és Sebes doktor, kezében az operáló késsel, hozzáfogott a boszorkányos műtéthez. De épen csak hogy hozzáfogott, mert alig metsződtött bele a beretvaéles penge a húsba, a sebesült szerb tiszt hirtelen egész testében megrándult, homlokán kiütött a hideg verejték és valami határtalan szenvedéssel suttogta ezt a nevet:

— Danica...

Sebes kiejtette kezéből a kést.

— Ki ez a szerb? — fordult halálsápadtan a körülötte állókhoz. — Hamar a nevét!

Már új műtökés volt a kezében s mialatt az ápoló sietve osont ki a fővételi irodába, «János evangélista» már végre is hajtotta a haldoklón az operációt.

Elkésett. Lehet, hogy a keze is remegett, de a szenzációs műtét ez egyszer nem sikerült.

Hiába volt minden élesztgetés, az új szív sehogyssem akart tovább működni a megoperált testben s a szerb tüzérfőhadnagy néhány percnyi vergődés után kiszenvedett.

— Török szív — szólalt meg csöndes megnyugvással az orvos — nem ad életet a szerb katonának.

Visszatért az irodából az ápoló s átnyújtotta Sebesnek a halott ruhájában talált iratokat. A mi doktorunk belepillantott (a feleségétől megtanulta olvasni a cirill írást), aztán, miután kissé még mindig remegő kézzel adta vissza az iratokat a várakozó legénynek, hideg, kímélt, parancsoló hangon, amelyben azonban mintha már benne csendült volna a fájdalmas szenvedélynek valami titkos árnyalata, odaszólt az első orvosnak:

— Hamar műtéthez, Husszein effendi! Vegetálni akarom — és összeszorította a fogát, hogy szinte belecsikordult — Dimitrievics Szvetozár szerb tüzérfőhadnagynak az agyvelőjét!

IV.

Átküldeni a csábítót a másvilágra — ő, ez már ősi előjoguk a megcsalt férjeknek. Hanem a másvilágra költöződőt megállítani a fele útján, hogy:

— Nem oda Buda, barátom! A porhüvelyed lehet a poré, hanem az agyvelődöt s ebben az agyvelőben az én feleségem képét, meg az én feleségem szerelmes suttogását nem viszed magaddal! — ezt a valóban kétes értékű, szomorú fényűzést Sebes János doktoron kívül nem engedte meg magának még senkinek.

Amióta Dimitrievics Szvetozár szerb tüzérfőhadnagynak az agyvelője is ott vegetált a többi kiültetett emberi szerv között a konstantinápolyi klinika ördögös laboratóriumban, azóta a halott feltámasztó magyar orvost még a tudományos kísérletező vágnál is százsoronta nagyobb erővel vonzotta, hívta, csalta — mit! — a szó szoros értelmében odaláncolta ehhez a laboratóriumhoz az az ádáz, buja, kétségbeesett gyönyörűség, hogy itt, ebben a 38 fokos Ringer-oldattal telített tartályban, a vékony japán selyemre borított üvegbura alatt él, úgy, ahogy ebbe a koponyátlan szerb agyvelőbe belevésődött, az ő hűtlen Danicájának az «én»-je. A büne, szerelme, aggodalmai, a rettegése talán attól, hogy üldözni találják a szökésben, vagy a jövőtől, már ahogyan a háborúba menő Dimitrievicstől elbúcsuzott, az egész vergődése, ahogy

először odaomlott csábítója karjaiba. Itt vannak, mert hiszen az üvegbura alól már ki nem engedte szökni őket a tudomány; itt él ennek a gyűlöletes agyvelőnek a sejtjeibe belevésődve, Danica szerelmes gügyögése (az, amit ő, a férj, talán sohasem hallott tőle), amivel ennek az embernek a lelkébe beleolvadt; az ölelései, amikkel hozzája tapadt, a mosolya, ahogyan a szemébe tekintett, a kacagása, ami talán még most is cseng, mint valami folyton újra meg újra éledő, elnémíthatatlan visszhang ezeknek az átkos agytekevnyeknek a kacskaringós folyosóin.

Eleinte a műtét után vagy két hétig, mindez csak föltevés volt. Nem tudományos föltevést értek, mert hiszen az egyelőre szintén még bizonyításra szorult, vajjon a Ringer-oldatba ültetett és vérkeringés helyett villamossággal táplált pusztá agyvelő képes-e megőrizni az előbb volt életbeli rugalmasságát megmaradnak-e és a teljesség minő fokáig a normális életben szerzett benyomások. Hanem föltevés volt a személyazonosság biztos voltának a szempontjából is, mert noha valószínűnek látszott, hogy a budapesti mérnök Dimitrievics a háború kitörésekor szintén belekerült a szerb hadseregbe, de viszont az egyenruhájában talált iratokból (amiket pedig Sebes János tiszt is mohó figyelemmel nézett át a szerb tüzértiszt halála utána) semmikép sem tűnt ki teljes határozottsággal, vajjon nem valami más, Danicában ártatlan Dimitrievics Szvetozár került-e Sebes doktornak a műtőszerszámai alá?

Hanem két hét leforgása alatt ez a bizonyosság is megjött. Danica (a Vöröskereszt közvetítésével, mert hiszen ő is vöröskeresztes lett) hivatalosan kerestette Dimitrievicset a török hadvezetőségénél s a harc vonal, a csapattest, valamint az idő pontos meghatározása, amikor a tüzérfőhadnagy (a kereső levél szerint) sebesült állapotban török fogságba került, végre megállapíthatóvá tették, hogy ez a hatalmából kivetkőztetett agyvelő, amelyik (azt szeretném mondani) tetetlennül és bután ott vigyorgott a mi Sebes Jánosunk konstantinápolyi laboratóriumban a boszorkányos üvegbura alatt, kétségtelenül és biztosan a ragyogó szemű szép Bogoljevics Danica csábítójának az élő földi maradványa.

Nohát, amikor ez megdönthetetlen bizonyossággá vált, attól a percétől fogva a langeszű magyar sebészt, már ahogy mondani szokták, épen csak egy paraszthajszál tartotta vissza a megtévelyedéstől. Most már igazán tudta, hogy kívül áll szemben, amikor belépve a laboratóriumba, első léptei ösztönszerűleg is odavezették az agyvelős üvegbura elé.

— Hát mégis csak te vagy az... te... te...

Nem tudott neki tovább, mit mondani.

— Te gazember! — De hiszen ez már nem volt ember, csupán a tudományos értelemben vett «lelke».

— Te nyomorult, hitvány, te... te... százsor szerencsésebb, mint én!

Jó Isten, hiszen mindez oly torzul hangzott volna egy minden földi eszközeitől és erejétől megfosztott médiummal szemben!

Közben, mert hiszen most már napokon keresztül az összes pihenő álmait ott aiudta át ébren a villanyfényben titokzatosan csillogó üvegbura előtt, mondom, közben már a leghetetlenebbnek látszó gondolatok is kicsíráztak benne. Oihatalan idegszomjúsága támadt, mint a gyomorégés, hogy micsoda tudományos furfanggal lehetne kicsalni ebből a rab-agyvelőből azokat a finom benyomásokat, amiket Danica szerelme hagyott a sejtjeiben és ő, doktor Sebes János, az orvostudomány, meg a sebésztechnika legszédítőbb magaslátán szinte gyermekelődés szidta a rongy kémiaát és a mechanikát és átkozta Edisont, az «ostoba szamarat», hogy se fényképet, se fonogramot, se valami ultraviolet fölvetelt nem tud csinálni a Ringer-oldatos-agyvelőben rejtőzködő megfoghatatlan egyéni benyomásokról.

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI MOZITV.
AKAR?-IRJON!**
HATSCHÉK FARKAS M.C.Z. BPEST.
IV. KÁROLY-KÖRÚT 26.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
szőlőpermetező

szénkéngezők, háti és egykezes kénporozógépek a legelőcsőbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL rézárugyár (Cégtfőnök Terényi Samu)
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüsti salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

VIKTUÁLIA

Kereskedelmi R.-T.
Budapest, Eötvös-tér 2.

Mezőgazdasági nyers termények vétele és eladása

Fiókok: Debrecen, Nyiregyháza, Győr, Szarvas, Szeged, Nagykanizsa, Szolnok, Makó.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörösés, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörösés töltények, löszerek.

Pálinkafőzőüstök, mosóüstök és tejgazdasági üstök

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszlőzdeket szakszerűen berendez:
Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvácsártér közelében. Telefon: József 50-12.

BRILLIÁNSOKAT,

gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Király- Tel.: József 105-35.
u. 51. (Teréz-templom m.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszlőzdeket, mosóüstöket, valamint tejgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

Szemeyei Lajos
rézműves, önozó és gépműhelye Budapest, IX., Remete-utca 34. szám.

**Legjobb,
legrszebb,
legholcsóbb,
leghasznosabb
naptárak**

az
Uj Barázda Naptár 1924. évre, ára 4000 K.
Vasárnap Naptár 1924. évre, ára 3000 K.
Nagy Képes Családi Naptár 1924. évre, ára 4000 K.
Nagy Képes Szent Család Naptár 1924. évre, ára 4000 K.
Nagy Képes Regélő Naptár 1924. évre, ára 4000 K.
Falu Naptár 1924. évre, ára 3000 K.

Kaphatók a lapárusítóknál, a «HANGYA»-boltokban és megrendelhetők a kiadóban
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Siessen a rendeléssel, mert a készlet már nagyon fogytán van!

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám: minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért elér a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyai-u. 19.

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földbirtokrendező Bíróság» által engedélyezett
Ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégtfőnök: Daniel Nándor.)

PÁLINKAFŐZŐ

és egy darabból Kalapált

vörösréz mosó- és lekvárfőző-üstök

legjutányosabban kaphatók
NAGYIGNÁC cégnél
Budapest, Károly-körút 9. szám.
Alapítástól 1884. Telefon: József 115-14.

SARKADI RUDOLF

kézműáru r.-t.,

Budapest, Fővám-tér 3. szám.
(Központi vásárcsarnokkal szemben.)

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

Csak régi vevőimnek olcsó árak!

Prima vászon, métere ... K 9.000
Prima zefir, métere ... K 10.000
Prima kanavász, métere ... K 11.000
Prima barchent, métere ... K 11.000

Gyapjúszövet, métere ... K 19.000
Férfi ruhaszövet, métere ... K 35.000
Férfi ruhaposztó, métere ... K 68.000
Berliner kendő, darabja ... K 60.000

Menyasszonyi kelengyék, szövetek, selymek nagy választékban!
Mintákat szívesen küldünk!

Mezőgazdasági osztálya:

Vidéki szövetkezeti tagjainak igen olcsó áron szállít kiváló minőségű zsák-, ponyva-, zsinag- és kötélárúkat, továbbá rézgálicot, szénkéneget, kénport, rézkénport, legjobb kivitelű igás- és luxulószerszámokat, gépszirokat, kocsikenőcsöket, tejlítő- és fertőtlenítőanyagokat, az összes pincegazdasági cikkeket (boroshordók, csapok, dugók) stb. stb.

Ruházati és díszműárú- osztálya:

Szövetkezeteinknek mindenkor előnyös árban szállít kiváló jó, megbízható minőségű ruházati cikkeket, úgymint: vásznat, siffont, kartont, kanavászt, zefirt, szövetet, kész ruhákat, fehérneműket, kendőt, harisnyát, cernát, pamutot, mindenféle rövid és díszműárúkat, továbbá elsőrendű, színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipőket. Mindezeket a tagok vidéki szövetkezeteinknél előnyösen megvásárolhatják.

HANGYA

FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

Központja:

BUDAPEST, IX., KÖZRAKTÁR-UTCA 34. SZ.

TARTALÉKPÉNZEK

legelőnyösebben mint árúelőleg

vagy folyó-
számlabetétek a

„HANGYA“

Központnál
gyümölcsöztethetők.

Vetőmagosztálya:

Legmagasabb napi áron vásárol: lóherét, lucernát, búkkönymagot és egyéb gazdasági vetőmagvakat. Mintázott ajánlatok mennyiség és ármegejelöléssel kéretnek. Ajánl superfoszfát műtrágyát a mindenkori legolcsóbb napiárban. A superfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett nagyon kiízetődik.

Géposztálya:

Állandóan raktáron tart és szállítja az elismerten legjobb összes gazdasági kisgépeket, mint egy- és többvasú ekék, boronák, lókapák, szénagyűjtő-gereblyék, fűkaszálók, járgányok, tisztítórosták, konkolyozók, szecska- és répavágók, morzsolók, daráló, szőlészeti- és borászati gépek. Ajánlatot ad motoros- és gőzcséplőkészletekre, malomberendezési és bármily más gazdasági, gépi berendezésre *Vetőgépeket a legjutányosabb árban tud szállítani, teljes szavatossággal.* A gazdaközönség részére több száz vidéki Hangya szövetkezetenél fiókraktárt tart. — *Megrendeléseket az összes szövetkezeteink is elfogadnak.*

Gépalkatrészek állandóan raktáron!!